

Babyboomer, kom uit uw luie stoel en help de jeugd

De babyboomer rust op zijn lauweren. Ten onrechte. Blijf werken, en geef jongeren toegang tot de onderhandelingstafel, adviseren **Kees Klinkhamer** en **Martin Pikaart**.

En weer is de levensverwachting gestegen. In een wereldwijd ongeëvenaarde welvaart brengt de babyboomer zijn levensdagen door.

Vraagt hij zich af hoe het de jongere generatie vergaat? Heeft hij goed gezorgd voor het nageslacht? Hij denkt van wel. „Wij hebben het land voor hen opgebouwd en welvarend gemaakt. Laat ons nu maar genieten en pak dit niet van ons af.”

Wij denken van niet. We zien een generatie die niet beseft hoe goed ze het heeft en hoeveel minder de generatie erna het zal krijgen.

Het is klinkklare onzin de wederopbouw op het conto te schrijven van de babyboomers. Het waren hun ouders die het land weer hebben opgebouwd. De 55-plusser van nu zat toen hooguit op de lagere school, vaak zelfs nog in de kinderstoel. Ook kost hij meer dan de generatie na hem: kosten die de jongere generatie ten goede komen, zoals kinderopvang en bevallingsverlof, steken schril af tegen die van de (pre)pensioenregelingen, die jaarlijks tientallen miljarden euro's bedragen.

Ander voorbeeld: als je als werknemer in Nederland vader wordt, heb je recht op twee dagen bevallingsverlof, het laagste in Europa. Werkgevers, vaak babyboomers, roepen moord en brand, omdat dit verlof vanuit Brussel waarschijnlijk wordt verhoogd naar twee weken. „Dat gaat ons 250 miljoen per jaar kosten”. Dat bedrag is *peanuts*, en essentieel voor dertigers en veertigers om zorg en werk te kunnen combineren.

De babyboomer heeft de meest riantere regelingen ter wereld, maar bij ongewijzigd beleid zijn de pensioenfondsen over twintig jaar leeg. Solidariteit

wordt te pas en te onpas van stal gehaald om dit te rechtvaardigen.

Wat te denken van de rentelast van de opgelopen overheidsschulden, de kosten van de klimaatveranderingen, de teruggang van de kwaliteit van het onderwijs? De versoberingen van de onderwijssalarissen, de WAO, de VUT en van de pensioenen? Steeds weer worden daarbij oude rechten ontzien.

Voor de 55-plusser geldt de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd niet. De verhoging, tot slechts 66 jaar, wordt pas in 2020 ingevoerd. Onze topeconomen tonen aan dat dit een volkomen verkeerde, kortzichtige en gevaarlijke beslissing is. De vakbond voor jongeren, Alternatief voor Vakbond, wordt nog steeds geweerd van de meeste onderhandelingstafels, met oude afspraken uit de jaren tachtig als excuus. Als doekje voor het bloeden richten de vergrijsde vakbonden jongerenafdelingen op, die helaas trouw in het gareel van de ouderen lopen.

De babyboomer heeft de meest riantere regelingen ter wereld

Moeten jong en oud dit maar accepteren? Is er niet meer inhoud te geven aan het begrip solidariteit?

Ethici leren ons dat iedere burger – en dus ook de oudere – recht heeft op een maatschappelijke status en waardering vanwege zijn verdiensten. Tereen op oude verdiensten is het paard achter de wagen spannen. Verdiensten uit het verleden zijn snel vergeten, vooral in onze hedendaagse maatschappij. Veel belangrijker is het heden: wat kan de oudere vandaag bijdragen aan de samenleving?

Ouderen kunnen meer doen dan van hun AOW genieten en hun hand ophouden voor het ontvangen van zorg. De jongere generatie heeft ouderen nodig. Ouderen hebben een voorbeeldfunctie. De jeugd kan profiteren van hun ervaring. Ouderen moeten laten

zien wat arbeidsethos en moraal is. Jonge mensen tonen op hun beurt dat werken en zingeving hand in hand gaan. Dat geld, die vakantie, carrière en vrije tijd moeten worden verdiend.

Laat jongeren niet alleen zitten met de gevolgen van de vergrijzing en de ontgroening. Ouderen helpen hen door aan het werk te blijven en zo te voorkomen dat er binnenkort twee werknemers nodig zijn om één gepensioneerde te onderhouden. Ze willen toch niet dat hun kind of kleinkind als twintig- of dertigjarige gigantische bedragen moet betalen om zelf nog aanspraak te kunnen maken op een AOW-uitkering?

Ouderen moeten ook denken aan hun eigen lijfsbelang. Doorwerken is gunstig voor hun levensverwachting – eerder met pensioen betekent eerder dood. Tennenissen, golfen, briden of het lidmaatschap van een boekenclub doet daar niets aan af.

Vakbondleiders en politici moeten oog hebben voor jongeren en er niet alleen op uit zijn het Zwitserlevengevoel voor hun oudere leden in stand te houden. Ouderen, help jongeren om toegang te krijgen tot de onderhandelingstafel. Zeg niet begrip te hebben voor de jongere, maar dat hij zich onvoldoende organiseert. Heb er begrip voor dat pensioneringperikelen nu niet een van de topics is waar een jongere zich dagelijks mee bezighoudt. Het zou een zorgplicht van vakbond en overheid moeten zijn om jongeren hierbij te helpen.

In een beschaafde samenleving is het bepaald niet ongewoon dat ouderen offers brengen voor de jeugd, en niet andersom. Indianen kijken soms zeven generaties vooruit om de toekomst van hun kinderen te beschermen. Dan moet de oudere van deze tijd het toch kunnen opbrengen om een zorgplicht aan te gaan voor twee generaties, die van zijn kinderen en die van zijn kleinkinderen?

Kees Klinkhamer is emeritus hoogleeraar geneeskunde aan de Universiteit Utrecht. Martin Pikaart is voorzitter van Alternatief voor Vakbond (AVV).